

การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่
โดยให้สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วม

ระพีพร มาตรฐานพันธ์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่โดยให้สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วม
(DEVELOPMENT OF A CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE FOR
COLORECTAL CANCER PATIENTS INVOLVING FAMILY PARTICIPATION)

ระพีพร มาศชนพันธ์ 4836899 NSAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ : สายพิณ เกษมกิจวัฒนา, พย.ค., ปรากฏทิพย์ ฉายพุทธ, ปรด. (พยาบาล)

บทคัดย่อ

การสร้างแนวปฏิบัติการพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่โดยให้สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมนี้พัฒนาจากรูปแบบการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของซุคัพ ปีค.ศ.2000 ประกอบด้วย การวิเคราะห์และระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข การสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์ การประเมินคุณภาพ ระดับความน่าเชื่อถือและความเป็นไปได้ในการนำหลักฐานเชิงประจักษ์ไปใช้

จากหลักฐานเชิงประจักษ์ทั้งหมด 10 เรื่อง เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ระดับ 3 จำนวน 5 เรื่อง ระดับ 6 จำนวน 3 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วย งานวิจัยกึ่งทดลอง 5 เรื่อง งานวิจัยเชิงคุณภาพ 1 เรื่อง งานวิจัยเชิงบรรยาย 2 เรื่อง และแนวปฏิบัติการพยาบาล 2 เรื่อง สาระหลักที่ได้จากหลักฐานเชิงประจักษ์คือ ครอบครัวเป็นแหล่งสนับสนุนด้านจิตใจ อารมณ์ สังคมสำหรับผู้ป่วยและทีมสุขภาพเป็นแหล่งสนับสนุนด้านข้อมูล สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับแผนการดูแลรักษาและเป็นผู้ประสานกับทีมสุขภาพในการดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม โดยพยาบาลจะมีบทบาทในการเป็นผู้ให้ข้อมูล เป็นที่ปรึกษา สร้างเสริมพลังอำนาจให้แก่สมาชิกในครอบครัวในการมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วย โดยการจัดระบบการพยาบาลที่ส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวได้มีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยตั้งแต่รับเข้ารักษาในโรงพยาบาล จนกระทั่งจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลอย่างต่อเนื่อง ผลการสังเคราะห์หลักฐานเชิงประจักษ์ได้นำมาสร้างแนวปฏิบัติการพยาบาลขึ้น ประกอบด้วย การสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ป่วย สมาชิกในครอบครัวและพยาบาล เพื่อหาผู้ที่มีความเหมาะสมในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วย การเตรียมความพร้อมของผู้ป่วยเพื่อเข้ารับการรักษา การเตรียมความพร้อมของสมาชิกในครอบครัวในการมีส่วนร่วมในการดูแล ส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวให้การช่วยเหลือและดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องหลังผ่าตัดและการให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วยและญาติก่อนกลับบ้าน

ข้อเสนอแนะในการนำแนวปฏิบัติการพยาบาลนี้ไปใช้ ควรมีการฝึกอบรมผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจการใช้แนวปฏิบัตินี้ มีการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้ป่วยทั้งในระยะสั้นและระยะยาว แนวปฏิบัตินี้ควรบูรณาการเข้ากับการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แนวปฏิบัติมีการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและตามความรู้ใหม่ที่เพิ่มขึ้นจากงานวิจัย

คำสำคัญ: มะเร็งลำไส้ใหญ่ / การพัฒนาแนวปฏิบัติ / สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วม

**DEVELOPMENT OF A CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE FOR
COLORECTAL CANCER PATIENTS INVOLVING FAMILY PARTICIPATION**

RAPEEPORN MATTANAPAN 4836899 NSAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

**THEMATIC PAPER ADVISORS : SAIPIN KASEMKITWATTANA, D.N.S.,
PRANGTIP CHAYAPUT, Ph.D. (NURSING)**

ABSTRACT

This clinical nursing practice guideline (CNPg) for colorectal cancer patients involving family participation was established using the evidence – based practice (EBP) model of Soukup (2000). Strategies for developing the CNPG according to this model were problem analysis, problem identification, evidence – based search evaluation of research quality , scientific merits, and evaluation for feasibility in implementation.

The evidence – based practice research search yielded 10 references. Main themes derived from the literature were summarized as: family members were an important resource for psychosocial support; health care teams were a main resource for information; and family participation in decision making on treatment and family members cooperation initiated holistic care. Moreover, nurses took an important role in providing essential information, being counselors; empowering family members to participate in patient care, providing nursing care to promote family participation from admission until discharge, and offering continuing care for home-based nursing.

The results from the analysis were used to develop the CNPG for colorectal cancer patients. Family participation was the focus of nursing practice for those patients in this CNPG. Nursing practice involved establishing relationships among patients, family members, and nurses in order to seek appropriate family members for participating in caring of colorectal cancer patients, preparing family members in order to be ready for participation, preparing patients for surgery, promoting continuous support and nursing care after surgery, and providing discharge instruction for patients and family. This CNPG was validated for its content by 3 nursing experts.

The suggestions for implementing this CNPG to nursing practice are noted. Evaluation for short and long term outcomes should be performed. Integration to nursing practice for continuous quality of care improvement should be done in order to develop the body of nursing knowledge from evidence – based research.

**KEY WORDS: DEVELOPMENT / CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE /
COLORECTAL CANCER/ FAMILY PARTICIPATION**

109 pp.